Cyllid & Tollau EM

Nodiadau: Senedd

Blwyddyn dreth 6 Ebrill 2022 i 5 Ebrill 2023 (2022–23)

Defnyddiwch y nodiadau hyn i'ch helpu i lenwi tudalennau Senedd eich Ffurflen Dreth

Dylech lenwi'r tudalennau 'Senedd' os oeddech:
- yn Aelod Seneddol (AS)
- yn Weinidog yn Nhŷ'r Cyffredin
- yn Weinidog yn Nhŷ'r Arglwyddi

Bydd yn rhaid i chi lenwi tudalennau 'Senedd' ar wahân ar gyfer pob swydd oedd gennych. Er enghraifft, llenwch un dudalen ar gyfer eich swydd fel AS ac un ar gyfer eich swydd fel Gweinidog yn Nhŷ'r Cyffredin. Nid oes yn rhaid i chi lenwi tudalennnau 'Senedd' ar wahân os cawsoch eich ail-ethol i'r un swydd yn ystod y flwyddyn.

Os oedd gennych swydd ar wahân neu swydd fel cyfarwyddwr, bydd yn rhaid i chi hefyd lenwi tudalen 'Cyflogaeth'.

Os nad oes gennych yr wybodaeth sydd ei hangen arnoch, rhowch eich amcangyfrif gorau, ac ym mlwch 14, rhowch wybod i ni pryd yr ydych yn disgwyl rhoi'r ffigurau terfynol i ni.

Eich enw a Chyfeirnod Unigryw y Trethdalwr (UTR)

Rhowch eich enw a Chyfeirnod Unigryw y Trethdalwr (UTR) yn y blychau ar frig y ffurflen. Mae eich UTR ar eich Ffurflen Dreth Hunanasesiad neu ar lythyr gennym ni ynghylch eich Hunanasesiad.

Incwm o'ch swydd

Mae mwy o wybodaeth ynghylch yr hyn rydych wedi'i ennill a'r dreth a dalwyd gennych yn eich:
- P45, 'Manylion cyflogai sy'n gadael gwaith'
- P60, 'Tystysgrif Diwedd Blwyddyn'
- Ffurflen yr Awdurdod Safonau Seneddol Annibynnol (IPSA)

Rhaid i unrhyw gyflogwr rydych yn gweithio iddo ar 5 Ebrill 2023 roi P60 i chi erbyn 31 Mai 2023.

Blwch 1 Taliadau o P60 (neu P45 neu slipiau cyflog)

Defnyddiwch y ffigur o'ch P60, P45 neu eich ffurflen IPSA i lenwi blwch 1.

Os gadawsoch gyflogaeth yn ystod y flwyddyn, rhowch y ffigur sydd yn yr adran 'Cyfanswm y cyflog yn y gyflogaeth hon' ar eich P45 ym mlwch 1. Os oes gennych P60, rhowch y ffigur yn yr adran 'Yn y gyflogaeth hon' ym mlwch 1.

Bydd eich ffurflen IPSA yn dangos eich ffigurau cyflog a threth ar gyfer y flwyddyn.

Os oedd gennych fwy nag un swydd yn y flwyddyn dreth, gall eich ffurflen P60 gynnwys manylion eich swydd flaenorol. Caiff y rhain eu hychwanegu at ei gilydd i ddangos 'cyfanswm eich enillion'. Bydd yn rhaid i chi roi'r cyflog o bob swydd ar dudalen nau 'Senedd' neu 'Cyflogaeth' ar wahân.

Cyfanswm y cyflog hyd yn hyn

£ 9283·91

Cyfanswm y dreth hyd yn hyn

£ 1336·42

Enghraifft o P45

		os ad-daliad rhowch 'R'
Yn y gyflogaeth hon ★	9,283 91	1,336 42

Enghraifft o P60

Mae'n rhaid i chi roi'r holl incwm a gafwyd gennych o 6 Ebrill 2022 i 5 Ebrill 2023 ym mlwch 1.

Mae hyn yn cynnwys unrhyw:
- gwaith a wnaethoch mewn blwyddyn gynharach ond na chawsoch eich talu amdano tan ar ôl 5 Ebrill 2022
- gwaith y byddwch yn ei wneud mewn blwyddyn hwyrach y cawsoch eich talu amdano rhwng 6 Ebrill 2022 i 5 Ebrill 2023
- taliad na wnaethoch gymryd ond y gwnaethoch drefnu ei ddefnyddio mewn modd arall, er enghraifft, fel cyfraniad i elusen

Peidiwch â chynnwys:
- buddiannau a thaliadau am dreuliau a gawsoch – mae'r rhain yn mynd ym mlychau 3 i 9
- cyfandaliadau a dalwyd pan yn gadael neu'n ymddeol – mae'r rhain yn incwm ar ôl cyflogaeth ac yn mynd ym mlychau 3 i 9 ar dudalen Ai 2 y tudalennau 'Gwybodaeth ychwanegol'
- taliadau i'r Cynllun Pensiwn Seneddol

Blwch 2 Treth a ddidynnwyd o'r swm ym mlwch 1

Rhowch swm y dreth a dalwyd gennych ar eich incwm ym mlwch 2.

Buddiannau o'ch swydd

Os cawsoch unrhyw fuddiannau neu dreuliau heb eu heithrio o'ch swydd, bydd angen i chi eu cynnwys ar eich tudalennau 'Senedd'. Bydd IPSA yn rhoi manylion i chi ar eich ffurflen P11D, 'Treuliau a buddiannau'. Os na chewch gopi o'ch P11D erbyn 6 Gorffennaf 2023, cysylltwch ag IPSA.

Os yw IPSA wedi talu'ch buddiannau a threuliau 'drwy'r gyflogres' (golyga hyn bod treth wedi'i didynnu o'ch cyflog a'i chynnwys yn eich P60) peidiwch â'u cynnwys ym mlychau 3 i 9.

Fel arall, bydd rhaid i'ch cyflogwr roi manylion o'ch buddiannau a threuliau i chi ar ffurflen P11D, 'Treuliau a buddiannau'. Rhowch y manylion o'ch P11D ym mlychau 3 i 9.

Peidiwch â chynnwys eitemau sydd wedi eu cwmpasu gan yr eithriad ar gyfer treuliau wedi'u talu neu eu had-dalu. Nid yw'r rhain yn ymddangos ar eich P11D, ac ni ddylech eu cynnwys ym mlychau 3 i 9.

Blwch 3 Teithio, gwarantau teithio a thalebau

Os oeddech yn defnyddio cardiau credyd neu'n cael gwarant deithio ar gyfer teithio nad oedd at ddibenion busnes, defnyddiwch y ffigur ar eich P11D a rhowch y cyfanswm ym mlwch 3. Os yw'r ffigur ar eich P11D yn cynnwys ychydig o deithio busnes, gallwch hawlio'r gost hon ym mlwch 10.

Blwch 4 Llety, ac eithrio Treuliau Llety

Os yw eich llety yn drethadwy, defnyddiwch y ffigur ar eich P11D a'i roi ym mlwch 4. Peidiwch â chynnwys unrhyw Dreuliau Llety a dalwyd gan IPSA gan nad ydych yn talu treth ar y rhain.

Blwch 5 Gwariant ar Gostau Swyddfa

Os talwyd neu ad-dalwyd unrhyw dreuliau'r swyddfa i chi gan IPSA, ychwanegwch y symiau at ei gilydd a rhowch y cyfanswm ym mlwch 5. Gall hyn gynnwys:

- rhent ar gyfer swyddfa, gan gynnwys trethi busnes
- gwres, golau, galwadau ffôn a deunydd ysgrifennu
- llogi neuaddau ar gyfer cyfarfodydd neu gymorthfeydd

Gallwch hawlio'r treuliau hyn ym mlychau 10 i 13.

Peidiwch â chynnwys:

- eitemau cyfalaf fel cyfarpar swyddfa – mae'r rhain yn mynd ym mlwch 13
- cyflogau ar gyfer staff dros dro – mae'r rhain yn mynd ym mlwch 11
- cyflogau ar gyfer cynorthwywyr ysgrifenyddol neu ymchwil a dalwyd gan IPSA – mae eithriad yn bodoli ar gyfer y rhain

Blwch 6 Taliad wrth gefn

Rhowch ym mlwch 6 y cyfanswm a ad-dalwyd i chi gan IPSA ar gyfer:

- cyflogau staff dros dro, megis staff llanw yn ystod cyfnod o absenoldeb oherwydd salwch
- y gost o staff yr ydych yn eu cyflogi a'u talu'n uniongyrchol, gan gynnwys staff pwll
- y gost o ddiswyddo staff neu symud swyddfeydd

Blwch 7 Cronfa Cymorth Ariannol ac ad-daliadau arian parod eraill

Ym mlwch 7 rhowch y swm a ad-dalwyd i chi gan IPSA ar gyfer:

- llogi cerbyd neu gostau tacsi
- unrhyw gostau eraill na chawsant eu nodi mewn man arall ar y tudalennau 'Senedd'

Os ydych yn Lefarydd yr Wrthblaid, dylech hefyd gynnwys unrhyw swm a gawsoch gan y Gronfa Cymorth Ariannol ar gyfer cyflogi rhywun i'ch helpu gyda gwaith ysgrifenyddol neu ymchwil.

Gallwch hawlio'r treuliau hyn ym mlychau 10 i 13.

Blwch 8 Pob buddiant arall

Rhowch ym mlwch 8 y cyfanswm ar eich P11D nad ydych wedi'i nodi mewn man arall ar eich tudalennau 'Senedd'. Gall hyn gynnwys:

- benthyciadau cyfunol sydd â gweddill o fwy na £10,000
- car neu danwydd
- ffonau cartref

Blwch 9 Taliadau mantoli

Os byddwch yn gwerthu neu'n peidio â defnyddio eitem ar gyfer eich gwaith y buoch yn hawlio lwfansau cyfalaf ar ei chyfer, efallai bydd yn rhaid i chi dalu tâl mantoli.

> ℹ I gael rhagor o wybodaeth am gyfrifo lwfansau cyfalaf a thaliadau mantoli, ewch i www.gov.uk/business-tax/capital-allowances

Treuliau'r swydd a dalwyd gennych

Gallwch ond hawlio am y costau y bu'n rhaid i chi eu talu er mwyn gwneud eich swydd. Mae'n bosib na fydd yr holl gostau y gallwch eu hawlio o IPSA fod yn gymwys ar gyfer rhyddhad treth. I gael rhagor o wybodaeth am hawlio rhyddhad treth ar dreuliau, ffoniwch ein llinellau cymorth ar 03000 581 587 neu 03000 581 589.

Peidiwch â chynnwys eitemau sydd wedi eu cwmpasu gan yr eithriad ar gyfer treuliau wedi'u talu neu eu had-dalu ym mlychau 10 i 13.

Blwch 10 Gwarantau teithio

Os oedd y ffigur a roesoch ym mlwch 3 yn cynnwys ychydig o deithio busnes, bydd yn rhaid i chi gyfrifo cost eich teithio busnes a nodi'r swm ym mlwch 10.

> **Enghraifft**
>
> Defnyddiodd John ei gerdyn credyd gan IPSA i brynu tocynnau trên gwerth £520. Mae cyflogwr John yn dangos hyn ar ei P11D. Fodd bynnag, mae hwn yn cynnwys y £120 a wariodd John ar deithio busnes.
>
> Mae'n rhaid i John ddangos cost ei deithio busnes a theithio personol ar wahân ar ei dudalennau 'Senedd'.
>
> Mae John yn rhoi £520 ym mlwch 3 ar gyfer ei deithio nad oedd at ddibenion busnes a £120 ym mlwch 10 ar gyfer cost ei deithio busnes.

Blwch 11 Cymorth ysgrifenyddol, clercaidd ac ymchwil

Gallwch hawlio'r gost o gyflogi rhywun i'ch helpu chi gyda'ch gwaith papur. Ym mlwch 11 rhowch gyfanswm cyflogau'r staff:

- a daloch yn uniongyrchol o'ch arian eich hunan
- a gawsoch o'r Gronfa Cymorth Ariannol
- a ad-dalwyd i chi gan IPSA am daliadau wrth gefn y gwnaethoch eu cynnwys ym mlwch 6

Peidiwch â chynnwys cost y cyflogau a dalwyd yn uniongyrchol i'ch staff gan IPSA.

Blwch 12 Treuliau swyddfa

Gallwch hawlio'r gost o redeg eich swyddfa o ddydd i ddydd ym mlwch 12. Mae hyn yn cynnwys costau gwres, golau, ffôn a deunyddiau ysgrifennu, a gall fod yr un ffigur a roesoch ym mlwch 5.

Ni allwch hawlio treuliau os gwnaethoch hawlio Gwariant Personol ar Lety Ychwanegol neu Gostau Llety ar gyfer yr un eiddo.

Blwch 13 Treuliau eraill a lwfansau cyfalaf

Gallwch ond hawlio am eitemau y byddai eu hangen ar unrhyw AS i wneud eich swydd.

Ym mlwch 13, gallwch hawlio'r gost o unrhyw dreuliau eraill nad ydych wedi eu rhoi unrhyw le arall ar eich tudalennau 'Senedd'.

Gallwch hefyd hawlio lwfansau cyfalaf ar gyfer y gost o brynu a gwella cyfarpar sydd eu hangen arnoch er mwyn gwneud eich swydd, megis desgiau a chypyrddau cadw ffeiliau. Bydd y math o lwfans cyfalaf a'r swm y gallwch ei hawlio yn dibynnu ar y gost ac amgylchiadau eraill.

Ni allwch hawlio lwfansau cyfalaf ar gyfer:

- cyfarpar TG a ddarparwyd o dan drefniadau'r Tŷ
- eitemau rydych yn prynu ar gyfer, neu i'w defnyddio yn, eich cartref eich hunan
- y gost o brynu car

Os gwnaethoch brynu cyfarpar, efallai y byddwch yn gallu hawlio'r lwfansau canlynol:

- Lwfans Buddsoddi Blynyddol (LBB) (ni allwch hawlio LBB ar gyfer rhoddion) – i weld beth yw'r uchafsymiau ac i gael arweiniad arall, ewch i www.gov.uk/lwfansau-cyfalaf/lwfans-buddsoddi-blynyddol
- Lwfans ar Bapur (LAB) - os yw'r gost o brynu cyfarpar yn fwy na'r uchafswm ar gyfer LBB, mae'r hyn sydd dros ben yn mynd i 'gronfa'
  - mae'r gost ar gyfer y rhan fwyaf o gyfarpar yn mynd i'r brif gronfa
  - gallwch hawlio 18% o weddill y 'brif gronfa' fel LAB, a chario'r swm sydd dros ben ymlaen i'r flwyddyn nesaf
  - gallwch hawlio 6% o'r gweddill yn y gronfa gyfradd arbennig fel LAB, mae'r gronfa gyfradd arbennig ar gyfer gwariant ar
    - nodweddion hanfodol adeilad neu strwythur, megis systemau trydanol a systemau dŵr, goleuadau, lifftiau a grisiau symudol
    - defnydd inswleiddio y gwnaethoch ei ychwanegu at adeilad sy'n bodoli eisoes
    - asedion neu gyfarpar ag iddynt oes ddisgwyliedig o fwy na 25 mlynedd o'r adeg pan oeddent yn newydd
- Lwfans Cronfeydd Bychain (LCB) – os yw cyfanswm gwerth eich 'cronfa' yn £1,000 neu'n llai, gallwch hawlio'r swm cyfan fel LCB yn hytrach na hawlio LAB

Os ydych yn defnyddio'r cyfarpar ar gyfer defnydd busnes a phreifat, bydd yn rhaid i chi ostwng eich hawliad gan swm y defnydd preifat.

Enghraifft 1

Mae Sanjay yn creu swyddfa yn ei gartref, gan wario £5,000 ar gyfarpar TG. Nid yw IPSA yn ad-dalu Sanjay am y gost hon. Mae'n defnyddio'r cyfarpar 70% o'r amser ar gyfer ei waith a 30% o'r amser ar gyfer defnydd personol, felly bydd yn rhaid iddo ostwng swm y Lwfans Buddsoddi Blynyddol (LBB) gan swm ei ddefnydd personol - 30%.

Gall Sanjay hawlio £3,500 o LBB (£5,000 llai 30% ar gyfer defnydd preifat).

Byddai'n rhaid i Sanjay hefyd gostwng uchafswm yr LBB y gallai hawlio os oedd ei amser yn y swydd yn llai na 12 mis.

Enghraifft 2

Daeth Jennifer yn AS ar 11 Mai 2022, a gwariodd £20,000 wrth sefydlu ei swyddfa. Nid yw IPSA yn ad-dalu'r gost hon. Mae hi hefyd yn defnyddio gliniadur a roddwyd iddi fel rhodd. Ei werth ar 11 Mai oedd £500.

Gall Jennifer hawlio LBB o £20,000. Ni all hawlio LBB ar werth yr anrheg, ond gall hawlio LAB.

Uchafswm y LAB y gall ei hawlio

Mae'r LAB wedi ei ostwng gan 330/365 oherwydd nid oedd Jennifer yn AS am flwyddyn gyfan
18% x 330/365 = 16.28%
£500 x 16.28% = £82

Gall Jennifer hawlio LAB o £82. Mae hi'n cario'r £418 (£500 llai £82) sy'n weddill yn y gronfa, ymlaen i'r flwyddyn nesaf.

Mae Jennifer yn hawlio lwfansau cyfalaf o £20,082 (£20,000 LBB plws £82 LAB) ym mlwch 13.

I gael rhagor o wybodaeth am lwfansau cyfalaf a thaliadau mantoli, ewch i www.gov.uk/business-tax/capital-allowances

Unrhyw wybodaeth arall

Blwch 14

Rhowch unrhyw wybodaeth ychwanegol yn y blwch hwn, er enghraifft, y rheswm pam y gwnaethoch ddefnyddio symiau dros dro a'r dyddiad y byddwch yn rhoi eich ffigurau terfynol i ni.

Rhagor o gymorth os bydd ei angen arnoch

Os na allwch fynd ar-lein:

- ffoniwch ein llinell cymorth yn Adran Gyhoeddus 1 (PD1) ar 03000 581 587 neu 03000 581 589 i gael cymorth gyda'ch Ffurflen Dreth
- ffoniwch PD1 ar y llinell cymorth uchod neu gallwch ffonio Gwasanaeth Cwsmeriaid Cymraeg CThEF ar 0300 200 1900 i gael copïau papur o'r taflenni cymorth a ffurflenni

Mae gennym ystod o wasanaethau ar gyfer pobl anabl, gan gynnwys arweiniad mewn Braille, ar dâp sain ac mewn print bras. Mae'r rhan fwyaf o'n ffurflenni hefyd ar gael mewn print bras. Ffoniwch ein llinellau cymorth am fwy o wybodaeth.

Arweiniad yn unig yw'r nodiadau hyn sy'n adlewyrchu'r sefyllfa ar adeg eu hysgrifennu. Nid ydynt yn effeithio ar yr hawl i apelio.